

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **ARDEUS a. s.**, se sídlem Na Výsluní 201/13, Praha 10, zastoupeného JUDr. Jaromírem Sýkorou, advokátem se sídlem Slezská 950, Orlová - Poruba, proti žalovanému: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2008, č. j. 7 Ca 130/2007 - 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Bankovní rady České národní banky (dále jen „Bankovní rada“) ze dne 6. 3. 2007, č. j. 2007/721/110. Tímto rozhodnutím Bankovní rada zamítla rozklad proti rozhodnutí České národní banky (dále jen „žalovaný“) ze dne 7. 11. 2006, č. j. 2006/2672/620, jímž byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 200 000 Kč podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. b) a podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, za porušení § 3 odst. 6 devizového zákona, spočívající v nabízení, zprostředkování či jiného obstarání bezhotovostních obchodů s devizovými hodnotami bez devizové licence. Dále byla stěžovateli tímto rozhodnutím uložena náhrada nákladů správního řízení ve výši 2500 Kč.

II.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nesprávné posouzení právní otázky městským soudem a vady řízení před správním orgánem spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, neměla oporu ve spisech. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek městského soudu zrušen a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Stěžovatel především nesouhlasí s názorem městského soudu, že pro splnění skutkové podstaty správního deliktu, za nějž byl potrestán, je nepodstatné, zda byl stěžovatel podnikatelem a zda zprostředkování devizových obchodů prováděl za úplatu či nikoliv. Stěžovatel proti tomu staví tvrzení, že z § 3 odst. 1 devizového zákona vyplývá, že není-li provádění obchodů s devizovými hodnotami nebo poskytování peněžních služeb podnikáním, není nutné, aby osoba tuto činnost provádějící měla udělenou licenci, stejně jako se nevyžaduje licence k provádění obchodů se zahraničními cennými papíry. Městský soud také argumentoval tím, že je nutné trvat na důsledné kontrole nakládání s finančními prostředky osob, které většinou nemají větší zkušenosti s příslušným trhem, přičemž ovšem přehlédl, že nebylo ve správním řízení prokázáno, že by stěžovatel nakládal s jakýmkoliv finančními prostředky jiných osob. Podle stěžovatele tak nelze hovořit o porušení devizového zákona a poskytování zprostředkování či jiného obstarání nákupu či prodeje devizových hodnot tam, kde za tyto služby není úplata, neboť v takovém případě nejsou tyto služby poskytovány podnikatelským způsobem ve smyslu § 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Stěžovatel toliko umístil na své webové stránky odkaz na webové stránky třetí osoby, aniž by sám nabízel jakýkoli obchod, takže nebylo možno hovořit o nabízení obchodování s devizovými prostředky z jeho strany. Z devizového zákona ostatně vyplývá, že předmětem nabízení obchodování s devizovými hodnotami je nabídka uzavření závazkového právního vztahu, jehož subjekty jsou osoba, jež nabízí uzavření smlouvy o nákupu či prodeji devizových prostředků, a osoba, již je nabídka určena. Nic takového však žalovaný ve vztahu ke stěžovateli neprokázal. Stejně tak nelze souhlasit s tvrzením, že bez navštívení webových stránek stěžovatele by nebylo následku, tedy uzavření obchodu s devizovými prostředky, když stránku společnosti GCI Financial Ltd. mohl navštívit jakýkoli uživatel internetu; naopak neplatí, že by každý návštěvník webových stránek stěžovatele musel navštívit stránky společnosti GCI Financial Ltd. Tvrzení městského soudu o příčinné souvislosti tak postrádá jakoukoli logiku. Stěžovatel pouze uvedl na svých stránkách odkaz na Demo nebo Live účty společnosti GCI Financial Ltd., a to ve snaze nabídnout možnost ověření znalostí nabytých na teoretických školeních stěžovatele, tedy ve snaze bezúplatně podpořit svou vzdělávací činnost. Nelze tak tvrdit, že umístění tohoto odkazu, včetně umístění českých překladů, je jednáním směřujícím k obstarání nákupu nebo prodeje devizových prostředků, když zveřejňováním jakýchkoliv informací, či jejich propagací a doporučováním, nedochází přímo k poskytování těchto služeb či jejich nabízení. V opačném případě by jakékoliv médium typu novin muselo být vnímáno jako podnikatel poskytující služby subjektu, o němž informuje. Nebylo tak prokázáno, že stěžovatel porušil jakýmkoli způsobem devizový zákon.

III.

Žalovaný ve svém vyjádření neshledává v kasační stížnosti žádné nové skutečnosti a připomíná, že stěžovatel nebyl pokutován za správní delikt podle ustanovení § 3 odst. 1 devizového zákona, ale dle ustanovení § 3 odst. 6 tohoto zákona, takže vykládat ustanovení § 3 odst. 1 devizového zákona a vypořádávat se skutečností, zda stěžovatel nabízel uvedenou činnost jako podnikání, není třeba. Podle § 3 odst. 6 totiž osoba nesmí ani nabízet obchodování s devizovými hodnotami nebo poskytování peněžních služeb bez odpovídající licence, přičemž tento ustálený výklad byl uveden již v informaci Ministerstva financí vydané pro veřejnost ze dne 19. 8. 2003. Žalovaný také poukazuje na vymezení toho, co se rozumí

obchodem s devizovými hodnotami podle § 1 písm. i) devizového zákona a co se v návaznosti na to rozumí nabízením obchodování s devizovými hodnotami ve smyslu § 3 odst. 6 devizového zákona. Jím je nabízení zprostředkování nebo jiného obstarání nákupu či prodeje devizových hodnot, takže stěžovatelem namítanou příčinnou souvislost ve skutečnosti není třeba prokazovat, neboť ke spáchání správního deliktu dojde již nabídkou zprostředkování nebo jiného obstarání nákupu, a nikoli až okamžikem uzavření obchodu s devizovými hodnotami. Zprostředkováním je pak třeba rozumět jakoukoli činnost směřující k provedení obchodu či jiné služby s devizovými hodnotami, která ani nemusí mít povahu právního úkonu ve smyslu § 34 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Ze všech těchto důvodů žalovaný navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

IV.

Součástí správního spisu je vytištěný obsah webových stránek stěžovatele www.ardeus.cz a propojených stránek e-burza a e-podnikání, jak byly navštíveny 4. 8. 2006 a v několika dalších dnech. Na tomto základě zahájil žalovaný oznámením ze dne 5. 9. 2006 se stěžovatelem správní řízení pro podezření z porušení devizových předpisů spočívajícího v nabízení zprostředkování bezhotovostních obchodů s cizí měnou se společností GCI Financial Ltd., a to bez devizové licence. V tomto oznámení vyzval žalovaný k vyjádření k celkem čtrnácti otázkám týkajícím se stěžovatelova fungování a nabízení elektronického obchodování s devizovými prostředky.

Při ústním jednání konaném dne 26. 10. 2006 vypověděla členka představenstva stěžovatele L. F., že neví o tom, že by na internetových stránkách www.ardeus.cz a na ně provázaných portálech docházelo ke zprostředkování bezhotovostních obchodů bez devizové licence, navíc provozovatelem předmětné domény byl stěžovatel jen do června 2006.

Na základě těchto zjištění a nashromážděného spisového materiálu vydal žalovaný dne 7. 11. 2006 rozhodnutí, jímž uložil stěžovateli pokutu 200 000 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 2500 Kč za porušení § 3 odst. 6 devizového zákona spočívající v nabízení zprostředkování či jiného obstarání bezhotovostních obchodů s devizovými hodnotami bez devizové licence. Zde konstatoval, že stěžovatel není držitelem bankovní, jednotné ani devizové licence, ani povolení vykonávat činnost podle zvláštního zákona ve smyslu § 3 odst. 6 devizového zákona. Na internetových stránkách www.ardeus.cz a na něj provázaných portálech e-burza a e-podnikání byly prezentovány informace o možnosti založení demo a reálného účtu u společnosti GCI Financial Ltd., což bylo doplněno o pro-linky na stránky této společnosti a české překlady smluv této společnosti, jejichž ratifikace dále probíhala v anglickém jazyce při zřízení reálného účtu u GCI Financial Ltd. Zároveň zde bylo uvedeno, že je stěžovatel výhradním partnerem této společnosti pro ČR a že prostřednictvím této burzy poskytuje bonusové programy pro účastníky svých vzdělávacích programů. Ve svých vyjádřeních ovšem spolupráci s touto společností popřel, stejně jako to, že by provozoval webové stránky, kde by takové informace byly uváděny. Stěžovatel rozporoval rovněž skutečnost, že provozuje stránky www.ardeus.cz. Žalovaný z webových stránek správce domény CZ zjistil, že držitelem doménového jména ardeus.cz je pan J. M., který byl do jara 2006 externím lektorem stěžovatele, dne 3. 8. 2006 byl pak zaregistrován jako držitel tohoto doménového jména, a to s datem registrace od 14. 5. 2004 do 14. 5. 2007. Jako držitel doménových jmen e-burza.cz a e-podnikání.cz byl stěžovatel zaregistrován dne 4. 8. 2006. Při ověřování těchto skutečností v říjnu 2006 žalovaný zjistil, že držitelem všech tří doménových jmen se 9. 8., respektive 11. 8. 2006 stala společnost JANECAAT MARKETING INC. se sídlem na Seychellských ostrovech, jejíhož vlastníka se žalovanému nepodařilo zjistit. Mezi listinami předloženými stěžovatelem našel žalovaný i faktury o platbách stěžovatele panu P. K., který byl správcem stěžovatelovy počítačové sítě a stěžovatel mu podle těchto faktur proplácel ještě v červenci 2006 údržbu stránek a prodlužování registrace těchto domén. Z toho žalovaný vyvodil, že stěžovatel byl

provozovatelem těchto tří domén, přestože jako držitel doménového jména ardeus.cz byl zaregistrován J. M. a přestože všechny tři domény byly v srpnu 2006 převedeny na společnost JANECAAT MARKETING INC. Stěžovatel v období od 28. 7. 2006 do 8. 8. 2006 na svých internetových stránkách nabízel zprostředkování bezhotovostních obchodů s cizí měnou se společností GCI Financial Ltd., a to bez devizové licence. Porušil tak § 3 odst. 6 devizového zákona, přičemž není podstatné, zda tuto činnost provozoval za úplatu. Devizový zákon totiž v tomto ustanovení nestanoví pro nabízení obchodů s devizovými hodnotami podmínku, že by se tak muselo dít podnikatelským způsobem. Přesto žalovaný dospěl k závěru, že tato činnost byla pro stěžovatele ziskovou, neboť mu zisk plynul z poplatků za semináře a z tzv. manuálů SCAFT. Uložil mu tak podle § 22 odst. 3 písm. b) a § 23 odst. 1 písm. e) devizového zákona pokutu, přičemž při stanovení její výše přihlédl k tomu, že byly devizové předpisy porušeny v menším rozsahu, ovšem závažným způsobem, když jeho jednání bylo vysoce rizikové pro jeho klienty z důvodu nezajištění jejich dostatečné informovanosti a nedostatečné kvalifikace stěžovatele. Stěžovatel byl navíc devizovým delikventem a předmětné jednání mu bylo zakázáno již dřívějším správním rozhodnutím, které nabylo právní moci 27. 7. 2006, takže si musel být vědom protiprávnosti svého jednání. Žalovaný vzal v potaz i to, že stěžovatel poskytoval ve správním řízení součinnost.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel rozklad. V něm namítal, že nebyl předložen žádný důkaz prokazující, že by obchodoval s devizovými hodnotami za úplatu. Při vymezení podnikání je podle něj třeba vycházet z § 2 obchodního zákoníku, při vymezení zprostředkování z § 642 až 645 obchodního zákoníku, přičemž oba používají jako definiční znak dosahování zisku, respektive úplatnost, obdobně jako občanský zákoník. Stěžovatel ovšem v této oblasti nepodnikal, ani nenabízel uzavření závazkového vztahu, které jedině by bylo označitelé za nabízení obchodování s devizovými hodnotami. Stěžovatel se věnuje pouze vzdělávání v problematice finančních instrumentů a v rámci toho uvádí i odkaz na stránky společnosti GCI Financial Ltd., které si ovšem může kdokoli otevřít i bez asistence této stránky. Za nesprávný a nepodložený označil stěžovatel i názor žalovaného, že jeho zisk byl zahrnut v ceně tzv. manuálu SCAFT. Zpochybnil i míru svého vlivu na obsah webových stránek, když podle něj je podstatné, kdo stránky spravuje, a nikoli kdo je nebo byl držitelem doménových jmen.

Bankovní rada rozklad zamítla rozhodnutím ze dne 22. 2. 2007. Zde se neztotožnila s tvrzením stěžovatele o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, když vyjmenovala důkazy shromážděné žalovaným a připomněla, že naopak stěžovatel nevyužil svého práva navrhnout jiné důkazy. Za nepravdivá označila stěžovatelova tvrzení, že nepreferuje žádný obchodní systém a je nezávislou obchodní firmou. Naopak veřejně doporučoval pouze obchodní systém společnosti GCI Financial Ltd. a označoval se za jejího výhradního partnera pro ČR a střední Evropu. Irelevantní pak bylo jeho tvrzení, že nebylo prokázáno, že by sám obchodoval s devizovými hodnotami, neboť nic takového mu ani nebylo kladeno za vinu. Připomněla také stěžovateli, že § 3 odst. 6 devizového zákona nestanoví, že by nabízení obchodování s devizovými službami muselo být provozováno podnikatelsky, podmínka podnikání je upravena až v § 9 odst. 1 téhož zákona. Ke vztahu stěžovatele k webovým stránkám Bankovní rada odlišila správce webových stránek, jejich poskytovatele a vlastníka, přičemž rozhodující je osoba vlastníka tedy majitele domény jako osoby odpovědné za obsah stránek. Z výpisu z registru akreditovaného správce CZ.NIC, z. s. p. o., plynulo, kdy byl vlastníkem předmětných domén stěžovatel. Zohledněno bylo i to, že ještě za červenec 2006 byla uhrazena faktura za správu těchto stránek P. K.. Bankovní rada tudíž uzavřela, že stěžovateli nebylo prokazováno, že by sám prováděl obchody s devizovými hodnotami nebo poskytoval peněžní služby, naopak mu bylo prokazováno a prokázáno, že nabízel obchody s devizovými hodnotami, a tím porušil § 3 odst. 6 devizového zákona. Nabízení obchodu s devizovými službami přitom nelze zužovat jen na nabízení uzavření závazkového vztahu, ale je třeba ho vykládat v souladu s § 1 písm. i)

devizového zákona. Takovým nabízením podle Bankovní rady bylo i to, že stěžovatel umístil na své webové stránky odkaz na webové stránky společnosti GCI Financial Ltd., popisoval služby jí nabízené, návštěvníky svých webových stránek a seminářů informoval, jak prostřednictvím stránek této společnosti obchodovat a na základě spolupráce se společností GCI Financial Ltd. nabízel svým klientům finanční bonusy.

Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž v zásadě zopakoval argumenty použité již v rozkladu.

Městský soud tuto žalobu zamítl rozsudkem ze dne 1. 8. 2008. V něm vyšel z § 3 odst. 6 a § 1 písm. i) devizového zákona. Námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu označil městský soud za nekonkrétní a obecnou a tudíž nezpůsobilou konkrétního přezkumu a pouze stěžovatele odkázal na výčet provedených důkazů vyvracející stěžovatelovo tvrzení, že se rozhodnutí neopírá o jediný důkaz. Městský soud se ztotožnil s žalovaným v tom, že prokázaný zisk či uskutečňování činnosti formou podnikání není podmínkou porušení § 3 odst. 6 devizového zákona. Devizová licence je vydávána sice pouze osobám, které jsou podnikateli, obchodování bez licence je však zakázáno všem, tedy i nepodnikatelům. Stejně tak není namístě aplikovat na porušení tohoto ustanovení definici zprostředkování obsaženou v obchodním zákoníku, naopak správně postupoval žalovaný, když pojem zprostředkování pro účely devizového zákona komplexně vysvětlil. Městský soud se pak ztotožnil i s tím, že takto vyložený pojem zprostředkování stěžovatelova činnost naplnila, když bez příčiny, kterou bylo navštívení webových stránek stěžovatele, by nedošlo k následku, kterým bylo uzavření devizového obchodu proto, že se osoba dozvěděla o této možnosti právě z webových stránek stěžovatele. K takové činnosti by ovšem stěžovatel opravdu potřeboval příslušné veřejnoprávní povolení, které neměl. Na protiprávnosti jeho jednání nemůže nic změnit ani to, zda je vykonával za úplatu, či nikoli. Nezpochybňuje ji ani stěžovatelovo popírání vlivu na obsah předmětných webových stránek, které stěžovatel nevyvrací žádným konkrétním důkazem.

V.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžejní kasační námitka je opřena, stejně jako předtím v žalobě a v rozkladu, o tvrzení, že se stěžovatel nemohl dopustit deliktu, za nějž byl postižen, neboť nevykonával zprostředkování obchodu s devizovými hodnotami coby podnikatelskou činnost. I Nejvyšší správní soud se ovšem může pouze připojit k tvrzení žalovaného, jeho Bankovní rady i městského soudu, že stěžovatelův názor není v souladu s devizovým zákonem.

Tento názor totiž nerespektuje vnitřní logiku ustanovení § 3 odst. 6 devizového zákona, za jehož porušení mu pokuta byla uložena. Toto ustanovení zní: „*Nabízet obchodování s devizovými hodnotami nebo poskytování peněžních služeb nesmí osoba bez odpovídajícího rozsahu stanoveného v bankovní nebo jednotné licenci nebo devizové licence nebo povolení vykonávat činnost podle zvláštního zákona. Zprostředkování peněžních úhrad do zahraničí nebo přejímání úhrad ze zahraničí může jako podnikání provádět pouze osoba, které byla udělena devizová licence k poskytování peněžních služeb.*“ Z toho plyne, že k tomu, aby bylo nabízení obchodování s devizovými hodnotami legální, musí mít osoba, která je chce uskutečnit, jedno z těchto tří povolení: bankovní nebo jednotnou licenci, udělovanou podle části druhé zákona č. 21/1992 Sb., o bankách; devizovou licenci, která se uděluje podle § 3 odst. 1 devizového zákona „*pro provádění obchodů s devizovými hodnotami nebo poskytování peněžních služeb, je-li tato činnost podnikáním ... devizovému místu, které nevykonává činnost na základě bankovní nebo jednotné licence*“; nebo povolení vykonávat činnost podle zvláštního zákona, kterým je například povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry podle § 6 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání

na kapitálovém trhu. Jak je zjevné z výčtu těchto povolení, jsou vydávána subjektům k jejich podnikatelské činnosti, ať už se jedná o činnost bank, činnost devizového místa provozovanou jako podnikání, či například činnost obchodníka s cennými papíry. Z toho ovšem nelze dovozovat, že pokud osoba není podnikatelem, pak jí ustanovení § 3 odst. 6 devizového zákona normativně mívá a neukládá jí žádné povinnosti. Naopak, z tohoto ustanovení pouze plyne, jaká konkrétní povolení musejí podnikatelé mít, aby tuto činnost mohli provozovat; z toho ovšem nutně vyplývá, že jej poruší jak podnikatelé, tak i ne-podnikatelé, provozují-li ji bez příslušného povolení.

Argumentaci stěžovatele zdejší soud neshledal logickou. Pokud by totiž byl přijat stěžovatelův výklad, znamenalo by to, že by obchodování s devizovými hodnotami mohl vykonávat buď podnikatel s některým z výše vyjmenovaných povolení, nebo jakýkoli nepodnikatel, jinak řečeno, provozovali by ji jednak za účelem zisku ve smyslu § 2 odst. 1 obchodního zákoníku podnikatelé s patřičnými povoleními a jednak skupiny „nezištných nepodnikatelů“ bez jakékoliv ambice touto cestou dosáhnout zisku. Ti by však v konečném důsledku nebyli nijak kontrolovatelní, ať už z hlediska své odbornosti a organizační způsobilosti k této sofistikované činnosti, či z hlediska toho, zda nepoškozují své klienty jiným způsobem. Mezi ně by se rád zařadil i stěžovatel. Přijetí takového výkladu by ovšem popřelo samotný smysl devizového zákona, kterým je podrobit obchodování s devizovými hodnotami veřejnému dohledu a vymezit subjekty, kterým bude povoleno, a to z důvodu možných škod, které by mohlo způsobit neodborné a nekontrolovatelné obchodování s devizovými hodnotami. Ani Nejvyšší správní soud proto tento výklad nezastává a uzavírá posouzení této kasační námítky konstatováním, že pokud stěžovatel opravdu nabízel obchody s devizovými hodnotami a neměl k tomu patřičné oprávnění, pak ustanovení § 3 odst. 6 devizového zákona opravdu porušil.

Stěžovatel ovšem zpochybňuje v kasační stížnosti i toto tvrzení, když namítá, že i obchodování s devizovými hodnotami vůbec nenabízel. K posouzení této otázky je třeba vyjít z toho, že pokud předmětné ustanovení používá spojení „*nabízet obchodování s devizovými hodnotami*“, je nutno je vyložit pohledem ustanovení § 1 písm. i) téhož zákona. To jím rozumí „*poskytování služeb třetím osobám, jejichž předmětem je nákup nebo prodej devizových hodnot provedený na vlastní nebo cizí účet, zprostředkování nebo jiné obstarání takového nákupu nebo prodeje, včetně přijímání a předávání pokynů k jeho provedení nebo zajištění; za obchod s devizovými hodnotami se považuje i jejich směna; splácení finančního úvěru v jiné měně, než v jaké byl poskytnut nebo přijat, není směnou devizových hodnot, pokud smlouva má písemnou formu.*“

Z těchto možností stěžovatel naplnil podle žalovaného a městského soudu možnost zprostředkování nákupu či prodeje devizových hodnot. Stěžovatel sice během správního i soudního řízení namítal, že jeho činnost nebyla zprostředkováním ve smyslu ustanovení upravujících smlouvu o zprostředkování v obchodním zákoníku, žalovaný ovšem dostatečně prokázal, že v devizovém zákoně má pojem „zprostředkování“ zvláštní význam, a městský soud se s tímto vymezením ztotožnil. Stejně činí i soud zdejší. I podle něj byla stěžovatelova činnost zprostředkováním ve smyslu devizového zákona. Jak již bylo zmíněno, jeho smyslem je regulovat, kdo bude oprávněn nabízet v ČR nákup a prodej devizových hodnot a kontrolovat odbornost, organizační způsobilost a další kvality těchto subjektů. Možnost této regulace již dnes jistě není absolutní, neboť díky celosvětovému uvolnění nakládání s devizovými prostředky, díky globalizaci světových trhů s těmito hodnotami a díky jejich říditelnosti na dálku, typicky prostřednictvím internetu, již žádný stát nemůže reálně aspirovat na to, aby měl dohled nad všemi subjekty, jejichž prostřednictvím příslušníci tohoto státu nakládají se svými devizovými prostředky. To jej však na druhé straně nezabavuje možnosti vykonávat dohled alespoň nad těmi subjekty – rezidenty. Typicky se jedná o právnické osoby regulované vnitrostátním právem, a které tyto služby buď samy poskytují, nebo které jejich poskytování zprostředkují, například

tím, že umožňují českým státním příslušníkům nacházet cesty k zahraničním subjektům, které devizové hodnoty nakupují nebo prodávají.

Právě takové nabízení cest k zahraničnímu subjektu, konkrétně ke společnosti GCI Financial Ltd., bylo i stěžovatelovou činností, a není rozhodné, zda bylo jeho činností hlavní nebo vedlejší, nabízenou pouze jako bonus k jeho výukovým službám, či zda bylo vykonáváno za prokazatelnou úplatu, či nikoli. Podstatné je, že právě on zprostředkoval kontakt mezi svými českými klienty či návštěvníky svých webových stránek a zahraniční společností GCI Financial Ltd. Její činnost již neprobíhala v režimu českého práva a nemohla být z povahy věci kontrolována českými orgány veřejné moci, činnost stěžovatele však ano. Stěžovatel se sice snaží zlehčovat míru tohoto navedení, když uvádí, že pouze uvedl na svých stránkách odkaz na stránky společnosti GCI Financial Ltd., žalovaný však ve správním spise důkladně zdokumentoval, že podoba tohoto odkazu a další výhody, které s ním stěžovatel ve vztahu ke svým klientům spojoval, naplnily povahu „zprostředkování“ ve smyslu devizového zákona. Je jistě pravdou, že navštívení stěžovatelových webových stránek nebylo nutnou podmínkou k tomu, aby se kdokoli z ČR dostal na stránky společnosti GCI Financial Ltd., na stranu druhou však nelze přehlédnout, že pokud si chtěli jeho klienti vyzkoušet obchodování na devizovém trhu, byla jim - dosti návodně, jak plyne ze správního spisu - nabídnuta právě tato cesta a i za toto nabídnutí, k němuž neměl oprávnění, a za to nese stěžovatel odpovědnost.

Stěžovateli se přitom nepodařilo nijak prokázat, že by opravdu nenesl odpovědnost za obsah předmětných webových stránek. Naopak, to, že převedl své držitelství předmětné domény na společnost registrovanou na Seychelských ostrovech, pouze naznačuje jeho snahu právně se od těchto stránek distancovat a znemožnit či alespoň zkomplikovat dohledání toho, zda se distancoval i od kontroly nad jejich obsahem. Pohledem všech důkazů shromážděných ve správním spise však i zdejší soud přisvědčuje žalovanému, že tuto kontrolu ve sledovaném období, za něž byl pokutován, stěžovatel měl.

Nejvyšší správní soud rozhodně nepřehlídí realitu současného globalizovaného světa ani plnou svobodu českých státních příslušníků obchodovat s devizovými prostředky v cizině. Pokud se však zákonodárce tvořící devizový zákon rozhodl i za těchto podmínek vykonávat dohled alespoň nad těmi subjekty, které nabízejí či zprostředkovávají tyto obchody a spadají pod jeho jurisdikci, nelze shledat žádnou protizákonnost v tom, když formou vyžadování povolení tento dohled vykonává jak nad těmi subjekty, které tyto obchody přímo realizují, tak nad těmi, které zprostředkovávají kontakt s těmi subjekty, které pod jurisdikcí českého státu nejsou. Tuto roli plnil v nyní posuzovaném případě stěžovatel, jak se žalovanému podařilo dostatečně prokázat. Pokuta za porušení § 3 odst. 6 devizového zákona mu tudíž byla i podle názoru zdejšího soudu uložena právem.

Nelze tudíž shledat, že by městský soud nesprávně posoudil ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. právní otázku vymezení jednání, které je zprostředkováním obchodu s devizovými hodnotami, ani že by v řízení před správním orgánem byly zjištěny vady ve smyslu písmene b) téhož ustanovení.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu